

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і управління підприємництвом

Кафедра менеджменту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д.е.н., проф. Кузнецова І.О.

“ ” _____ 2019 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього рівня бакалавр зі спеціальності 073

«Менеджмент» за темою:

«Сучасні технології управління персоналом»

Виконав: студентка 4-го курсу напрямку
підготовки: «Менеджмент»

І.Д. Прокопенко _

Керівник: к.е.н., ст.викл.

Кузнецов Андрій Миколайович

ОДЕСА
2019

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
------------	---

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Цілі і принципи управління персоналом в сучасній організації	6
1.2 Сучасні підходи до управління персоналом	12
1.3 Методи оцінки ефективності системи управління персоналом.....	14

РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ДОСЛІДЖУВАНОГО ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Загальна характеристика діяльності підприємства	26
2.2 Особливості організації управління в приватному підприємстві	39
2.3 Особливості управління персоналом сільськогосподарських підприємств на прикладі ПОК «ЗОРЯ».....	48
2.4 Пропозиції щодо вдосконалення системи управління персоналом	57

ВИСНОВКИ	66
----------------	----

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	68
------------------------	----

ВСТУП

Актуальність теми. Трансформація економічних відносин у сільському господарстві обумовила необхідність розвитку різновидності підприємств. Нова організаційно-економічна структура аграрної сфери, в поєднанні з ринковими засадами діяльності, суттєво змінюють зміст та складові економічних відносин. Про сільськогосподарське виробництво все більше говорять як про агробізнес. Тому підприємництво, без сумніву, стає важливою рисою аграрного виробництва.

Однією із умов формування конкурентного ринкового середовища в аграрній сфері України є створення значної кількості господарюючих суб'єктів різних організаційно-правових форм.

Особливості формування та функціонування приватних сільськогосподарських підприємств поряд з підприємствами інших форм господарювання, є чітко регламентовані законодавчо, що дозволяє уникати певних колізій на етапах пов'язаних із їх заснуванням. Певні труднощі чекають на керівників підприємств вже в процесі управління трудовими колективами. Такі труднощі викликані відсутністю традицій приватної власності в сільському господарстві, слабким матеріально-технічним забезпеченням, що створює свою специфіку в управлінні і не дає можливості швидко реагувати на різкі зміни зовнішнього середовища. Проте, в умовах конкурентного ринку, чітко виражаються переваги такої форми організації бізнесу – це: одноосібне управління, яке дає можливість самостійно і швидко приймати рішення без додаткового узгодження із будь-яким колективним органом, а також відсутність потреби у розподілі прибутків, що значно зменшує імовірність поділу таких підприємств. Такі переваги роблять приватне підприємництво в аграрній сфері вигідним і дозволяють здійснювати порівняно ефективну господарську діяльність, створювати робочі місця і, навіть, частково відновлювати соціальну інфраструктуру села.

Актуальність і практична значимість вирішення цих проблем і зумовила вибір теми дипломної роботи.

Мета і завдання дослідження. Основна мета роботи полягає в дослідженні особливостей системи управління персоналом в приватних сільськогосподарських підприємствах з метою підвищення ефективності їх господарювання.

Досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

розглянути теоретичні основи управління персоналом в АПК як об'єкту управління;

провести комплексний аналіз організації системи управління персоналом досліджуваного підприємства;

обґрунтувати напрямки удосконалення організації управління персоналом та підвищення економічної ефективності в аграрних підприємствах.

Об'єктом дослідження виступає приватно-орендний кооператив «ЗОРЯ».

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і прикладних аспектів щодо управління персоналом в приватних сільськогосподарських підприємствах.

Методи дослідження. Методологічною основою роботи стали основні положення теорії становлення й розвитку аграрного підприємництва, розроблені вітчизняними та зарубіжними вченими. У процесі дослідження застосовувались: методи теоретичного узагальнення і порівняння – для розкриття змісту й сутності основ понятійного апарату теорії становлення і розвитку аграрного підприємництва; статистико-економічного аналізу – для вивчення, порівняння і наочного відображення емпіричних даних з метою дослідження тенденцій розвитку приватних сільськогосподарських підприємств; системний підхід – для обґрунтування пропозицій з удосконалення організації управління персоналом аграрних підприємств.

Основні положення роботи базуються на офіційних матеріалах приватно-орендного кооперативу «ЗОРЯ», Головного управління статистики у Херсонській області, Державної служби статистики України.

Наукова новизна одержаних результатів. В даній роботі узагальнено особливості управління персоналом, здійснено їх порівняння з позиції управління.

Практичне значення отриманих результатів. Основні положення роботи отримали практичне значення в плані їх впровадження в діяльність ПОК «Зоря».

Структура роботи. Кваліфікаційна робота виконана на 110 сторінках рукописного тексту, містить 14 таблиць, і 13 рисунків. Складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел 63 позиції.

ВИСНОВКИ

1. Приватно-орендний кооператив «Зоря» створено на засадах приватної власності на землю і майно, орендує земельні і майнові паї з метою спільного обробітку ґрунту та спільного використання засобів виробництва 20 лютого 2000 року. Головною метою господарської діяльності Підприємства є отримання прибутку, а також виробництво сільськогосподарської продукції, її переробки, реалізації та здійснення інших видів діяльності.

2. Підприємство здійснює свою господарську діяльність у відповідності з обраною організаційно-правовою формою. Відповідно до неї підприємство працює на засадах приватної власності з можливістю оренди сільгоспугідь. Практично усі сільськогосподарські угіддя господарства використовуються на правах оренди. Це в свою чергу обумовлює формування між підприємством і пайовиками орендних відносин.

3. ПОК «Зоря» провадить свою виробничо-господарську діяльність в галузі рослинництва і тваринництва. Основними напрямками в галузі рослинництва є вирощування зернових і зернобобових культур, ріпаку, картоплі, сої, цукрових буряків. Вироблену продукцію підприємство постачає на ряд переробних підприємств як області, так і за її межі.

5. Загалом фінансовий стан підприємства є стабільним. Протягом досліджуваного періоду прибуток підприємства на різних етапах формування має тенденцію до поступового збільшення. Так, чистий прибуток ПОК «Зоря» з 2016 по 2018 рр. зріс на 36,9% або 4661 тис. грн., що дає можливість підприємству ефективно здійснювати свою господарську діяльність і розширювати виробництво.

6. Запропонований механізм буде підвищувати мотивацію праці, зацікавленість у виконанні виробничої програми підприємства з урахуванням якості і конкурентоспроможності продукції. Крім того, він сприятиме розширенню зони трудового суперництва, залучати працівників до участі в

цьому процесі, а високу винагороду за найкращі результати посилить мотивацію праці і значимість даних розробок. Сказане стосується і безпосередніх виконавців. Всі працівники повинні бути поставлені в залежність від кінцевих результатів виробничої діяльності підприємства. З цього випливає, що для всіх повинні бути розроблені базові ставки і розцінки за продукцію в натуральному або вартісному вираженні. Важливо не тільки виявити технологічні упущення в виробництві сільськогосподарської продукції (неякісна заготовка кормів, запліднення тварин нижче 360 кг живої маси, відмінок на ранніх стадіях отримання приплоду, вимушений забій через травмування тварин, низька продуктивність тварин і ін.), Але і своєчасно вжити заходів по їх усуненню. У цьому процесі повинні брати участь всі працівники підприємства, так як отримання за запропонованою методикою гідної заробітної плати буде залежати від них самих. Особливо важливим є те, що управлінські функції будуть рівномірно розподілятися між усіма працівниками, підвищуючи їх колективну відповідальність і мотивацію праці. Дана система направлена на згуртування трудового колективу для виконання поставлених перед ним завдань і забезпечення функцій розширеного відтворення підприємства. Її апробація показало, що там, де молоко раніше здавалося несортное, воно стало реалізовуватися тільки першим сортом. Приписки в обсягах виробництва молока, м'яса в живій масі та іншої продукції при цій методиці нарахування оплати праці від вартості товарної продукції втрачають сенс. Проводити такі маніпуляції з товарною продукцією стає неможливо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України Про Охорону Праці // Відомості Верховної Ради України. – 1992. (Редакція станом на 05.04.2015) - № 49, ст.668.
2. Кодекс Зконів про Працю України // Відомості Верховної Ради України. – 1971. (Редакція станом на 05.10.2016). - № 322-VIII, ст.375.
3. Кодекс законів про працю України: за станом на 01.05.2016 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К.: Парлам. видавництво, 2016. – 124 с. – (Бібліотека офіційних видань).
4. Акулов, М. Г. Економіка праці і соціально трудові відносини [Текст] : [навч. посіб.] / М. Г. Акулов, А. В. Драбаніч, Т. В. Євась та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 328 с.
5. Балабанова Л.В., Сардак о д е г О.В. Управління персоналом. Підручник. - К.: Центр учбової літератури, 2011. – 468 с.
6. Борисова Е. А. Оценка и аттестация персонала. Постановка цели, этические критерии, интервью: подготовка и проведение. СПб.: Питер, 2008. С.212.
7. Васильченко В. С., Гриненко А. М., Грішнова О. А., Керб Л. П. - Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2005. — 403 с.
8. Вдосконалення методики визначення трудового потенціалу промислового підприємства [Електронний ресурс] / М. М. Новікова // Научно- технічний збірник. – 2008. - № 80. – С. 235. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/4211/1/235-248.pdf>
9. Винагородський М. Д., Винагородська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом 2-ге видання: Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 502 с.
10. Гавкалова Н. Л. Управління ефективністю менеджменту персоналу : [монографія] / Н. Л. Гавкалова, Т. А. Власенко. - Харків : Вид-во ХНЕУ, 2011. - 295 с.
11. Ганза І. В. Теоретико – методичні аспекти впливу управління персоналом на ефективність системи управління підприємством / І. В.

- Ганза // Міжнародний збірник наукових праць. – 2011. – Випуск 1(19). – С. 98-103.
12. Гетьман О.О. Економіка підприємства : Навч. посіб. / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – [2-ге вид.]. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
 13. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: Навч. посіб. — 2-ге видання. — К.: Центр учбо- вої літератури, 2010. — 488 с.
 14. Горемыкин В.А. Планирование на предприятии: Учебник. – М.: Информационно-издательский дом «Филинъ», 2003. – 520 с.
 15. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства: навч.посібник / Гринчуцький В.І., Карапетян Е.Т., Погріщук Б.В. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 304с.
 16. Гринькова В.М. Проблеми управління трудовими ресурсами підприємства: Наук. вид. / В. М. Гринькова, О. М. Ястремська. —К.: ХНЕУ, 2011. — 192 с.
 17. Гриньова В.М., Шульга Г.Юкібан. Економіка праці та соціально- трудові відносини: Навч. посіб. — К.: Знання, 2010. — 310 с.
 18. Економіка підприємства : підручник / За заг. ред. С.Ф. Покропивного. – [вид. 2-ге, перероб. та доп.]. – К. : КНЕУ, 2011. – 528 с.
 19. Єгунов Ю. А. Організація виробництва на промисловому підприємстві: навч. посібн. / Ю.А. Єгунов. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 488 с.
 20. Кантор Е.Л. Экономика предприятия – СПб.: Питер, 2002. – 352 с.
 21. Егоршин, А. Я. Основы управления персоналом: Учебник / А. Я. Кибанов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2008. – 447 с.
 22. Кім Л.С. Стратегічний підхід до управління персоналом підприємства / Л.С. Кім // Наукові праці МАУП. – 2018. – Випуск 1(24). – С. 155-162.
 23. Козинець А.О., Проблеми та перспективи управління персоналом на сучасному підприємстві / А. О. Козинець // Економіка і управління :

- науковий журнал. - 2018. - N 3. - С. 83-88.
24. Колот А. М. Мотиваційний менеджмент : підруч. / А. М. Колот, С. О. Цимбалюк. - К. : КНЕУ 2014. - 479 с.
 25. Колот, А. М. Соціалізація відносин у сфері праці в контексті стійкого розвитку: [монографія] / Колот А. М., Грішнова О. А., Герасименко О. О. та ін. – К. : КНЕУ, 2010. – 348 с.
 26. Колпаков В. М. Методи управління. — К., 2008 – 691 с.
 27. Крушельницька О.В. Мельничук Д.П., Управління персоналом: Навчальний посібник. — К., «Кондор». — 2003.-296 с.
 28. Кузнецова І. О., Місько Г. А. Актуальні проблеми менеджменту: матеріали студентської конференції, вересень 2016 р. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 140 с.
 29. Лобанов А.А., Іванцев Д.М. Теоретичні аспекти розвитку системи управління персоналом сучасного підприємства / В.А. Ландсман. // Державне будівництво. - 2012. - № 2. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2012_2_38
 30. Літвінов О. С. Ефективність відтворення нематеріальних ресурсів підприємства / О. С. Літвінов // Актуальні проблеми економіки. - 2015. - № 6. - С. 39-46. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2015_6_7.
 31. Кублікова Т.Б. Современное состояние и направления инновационного развития Украины / Т.Б. Кублікова // Ринок цінних паперів України. Журнал. НКЦПФР – 2013. – № 7-8 – С. 59-72.
 32. Маслов Е. В. Управление персоналом предприятия [Учебное пособие] / Под ред. П. В. Шапетова. – М.: ИНФРА-М; Новосибирск: НГАЭ и У, 2001. – 312 с.
 33. Михайлова Л. І. Управління персоналом. Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 248 с.
 34. Одегов Ю. Г. Оценка эффективности работы с персоналом: методологический подход : учебно-практ. пособие / Ю. Г. Одегов, К. Х. Абдурахманов, Л. Р. Котова. - М. : Альфа-Пресс, 2011. - 752 с.

- 35.Одегов Ю. Г. Проблемы измерения производительности труда и результативности деятельности / Ю. Г. Одегов, А. Е. Разинов // Управление персоналом и интеллектуальными ресурсами в России. - 2014.- Т. 3. - Вып. 5. - С. 5-9. (DOI: 10.12737/5786).
- 36.Опанасюк Ю.А. Удосконалення системи оцінки персоналу на підприємстві/ Ю.А. Опанасюк, А.В. Рудь // Вісник Сумського державного університету. Серія Економіка. – 2012. – №1. – С. 134-140.
- 36.Осипов В.І. Економіка підприємства: підручник / Осипов Василь Іванович. – К.: Одеса: Маяк, 2005. – 724 с.
- 37.Основы менеджмента / Под ред. В. С. Верлоки, И. Д. Михайлова. – Х.: Основа, 2014. – 352 с.
- 38.Павлова І. І. Теоретичні аспекти управління персоналом на підприємстві / І. І. Павлова // Вчені записки університету "КРОК". Серія : Економіка. - 2013. - Вип. 33. - С. 189-196.
- 39.Пархоменко Н. А. Середовище стратегічного управління персоналом / Н.А. Пархоменко // Науковий вісник ЛНАУ. – 2017. – №17. – С. 172-180.
- 40.Пастухова В. І. Стратегічне планування діяльності підприємства в умовах нестабільності зовнішнього середовища / В. І. Пастухова // Торгівля і ринок України. - 2014. - С. 154-160.
- 41.Пошелюжна Л.Б. Особливості сучасного управління персоналом на вітчизняних підприємствах / Л.Б. Пошелюжна // Інноваційна економіка. – 2014. – №2. – С.45-48.
- 42.Романюк Л.М. Теоретичні аспекти стратегічного управління підприємством та його персоналом / Л.М. Романюк // Наукові праці КНТУ. – Економічні науки. – 2018. – Вип.17. – С. 210-218.
- 43.Рульєв В. А. Управління персоналом : навч. Посібник / В. А. Рульєв, С. О. Гуткевич, Т. Л. Мостенська. – К. : Кондор, 2012. – 310 с.
- 44.Свистунов, В. Современные подходы к оценке текучести персонала [Текст] / В. Свистунов, М. Тюленева // Кадровик. Кадровый менеджмент.– 2009. - № 6.
- 45.Система поточного контролювання кадрового забезпечення

- підприємства [Електронний ресурс] / М. Д. Пецкович // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. – 2013. - № 3. – С. 25 - 26. – Режим доступу: [file:///C:/Users/F5/Downloads/Vonu_econ_2013_18_3\(3\)_7.pdf](file:///C:/Users/F5/Downloads/Vonu_econ_2013_18_3(3)_7.pdf)
- 46.Скавитин, А.В. Методические подходы к управлению текучестью кадров [Электронный ресурс] // [Управление персоналом](http://www.aup.ru/articles/personal/) - <http://www.aup.ru/articles/personal/>
- 47.Спивак В. А. Организационное поведение и управление персоналом. – СПб.: Издательство «Питер», 2000. – 416 с.: ил. – (Серия «Учебники для вузов»).
- 48.Офіційний сайт ВАТ «Станконормаль» [Електронний ресурс] // <http://stanko-normal.com/>
- 49.Тарасов В.К. Персонал-технологии. – М.: Акалис, 1998. – 422с.
- 50.Трудові ресурси підприємства: сутність, структура та їх вплив на діяльність підприємства [Електронний ресурс] / О. О. Бойко, А. В. Ксьоншка, Ю. І. Перемишленікова // Бібліотечний вісник. – 2015. – С. 14 -19. - Режим доступу: https://zenodo.org/record/18070/files/03_2_boyko-6.pdf
- 51.Управление персоналом [Текст] / под ред. А.Я Кібанова.- М.: Академия, 2009.
- 52.Управління персоналом : підруч. / [В. М. Данюк, А. М. Колот, Г. С.Суков та ін.]. - К. : КНЕУ; Краматорськ : НкМЗ, 2014. - 666 с. 55.
Череп, А. В. Методичні підходи до використання трудових ресурсів у відповідності з потенційними можливостями підприємства [Текст] / А. В. Череп, Л. В. Шитікова // Бізнес-Інформ. – 2017. – №10.
- 53.Череп О. Г. Трудові ресурси як фактор ефективної діяльності підприємств в сучасних умовах господарювання / О. Г. Череп, А. Жиганова // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики .- 2015. - Вип. 2. - С. 172-178.
- 54.Чорна, Л. О. Оцінка системи управління трудовими ресурсами підприємства в сучасних умовах господарювання/ Л. О. Чорна

//Економіка. Фінанси. Право: Щомісячний інформаційно-аналітичний журнал . – 04/2018 . – N4 . – С.7-24.

55.Шатун В.Т. Основи менеджменту: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2016. – 376 с.

56.Шекшня С. В. Управление персоналом современной организации. [Учебно-практическое пособие] / С. В. Шекшня, – Изд. 3-е перераб. и доп. (Серия «Библиотека журнала «Управление персоналом») – М.: ЗАО«Бизнес- школа «Интел-Синтез»», 1998. — 352 с.

57. Шапіро С.А. Шляхи підвищення ефективності роботи підприємства / С.А. Шапіро // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2017. – Вип. 7. – С. 66-75.